

СТАНОВИЩЕ

на

дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“ по професионално направление 3.8. - Икономика,
докторска програма – Световно стопанство и МИО

Автор на становището: доц. д-р Здравко Георгиев Любенов,
катедра “Международни икономически отношения“ при
СА „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов

Автор на дисертационния труд: Христоско Иванов Богданов,
докторант на самостоятелна подготовка към катедра “Международни
икономически отношения“ при Икономически университет – Варна.

Тема на дисертационния труд: „*Ефективност на данъчния контрол в
България, в сравнение с държавите от ОИСР*“

Основание за представяне на становището: участие в състава на
Научното жури по защита на дисертационния труд съгласно заповед на
Ректора на Икономически университет – Варна № РД-06-618/07.03.2018 г.
и решение на Научното жури от 08.03.2018 г.

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е в обем от 204 страници и включва: въведение (5 стр.), основен текст в три глави (177 стр.), заключение (5 стр.) и списък на използваната литература (8 стр.).

Аналитичният фокус на дисертацията разглежда съществен проблем на нашата действителност - ефективността на данъчния контрол. Умелото аргументиране на актуалността на темата е породено от необходимостта от повишаването ѝ. Концентрацията на вниманието върху данъчната политика, данъчната система и данъчния контрол засилва регистрираната научна стойност на дисертацията, но и показват възможността на докторанта да оценява една деликатна област от човешкото познание.

В този контекст, настоящата разработка може да се определи като едно *навременно изследване*, което инкорпорира в себе си както теоретичните основи, така и практико-приложните опорни точки за научно осветяване и реалното показване на тенденциите в изследваната област.

Целта на дисертационния труд е коректно формулирана. Свързвана е с използването на възможностите на теорията за публичния избор и анализа на текстови данни за даване на обяснение за същността и характерните черти на някои елементи, свързани с ефективността на данъчния контрол. Задачите на дисертационния труд са определени съобразно поставената цел и са намерили своята успешна реализация в разработката. Обект на изследването в дисертационния труд са европейските държави-членки на ОИСР и България. Предмет на изследване в дисертационния труд са елементите на данъчната система, свързани с ефективността на данъчния контрол.

Основната изследователска теза е логична и насочва разсъжденията в изложението, за да отговори адекватно на необходимите изисквания на концептуалната част и организирания емпиричен материал.

Използваната научна литература е цитирана коректно. Убедително са показани сериозни проучвания на актуални български и чуждестранни специализирани публикации.

Стилът на изразяване е точен и ясен. Извършен е обстоен критичен анализ на научната литература, но са утвърдени и авторови позиции с добра аргументация.

Наблюдава се умело боравене с инструментариума на научните изследвания.

2. Преценка на структурата и съдържанието на дисертацията

Дисертационният труд е добре структуриран. Констатира се целенасоченост, балансираност и добра логика. В него е постигната яснота и аргументираност на идеите.

От съдържателна гледна точка, *глава първа* обръща внимание на теоретичните постановки изясняващи същността на публичните разходи, данъците като инструмент за формиране на публичните разходи и значението на данъчния контрол и неговата ефективност. Предложен е и модел за анализиране на взаимовръзката между данъчната система и данъчния контрол.

В *глава втора* докторантът представя систематизиране на основни методологически аспекти и инструментариума за изследване на публичният избор, данъчната политика и данъчните системи на държавите от ЕС, членки на ОИСР и България.

Трета глава на дисертационния труд акцентира върху емпиричното

приложение на анализа на текстови данни относно данъците и данъчното облагане в страни от ОИСР и България. На тази основа са изведени перспективите пред развитието на проучените измерения.

В *заключението* докторантът е извел основните изводи от изложеното научно изследване и е направил обобщение относно разглежданата проблематика.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните и научно-приложните приноси, посочени от докторанта, показват задълбочени теоретични знания в изследваната проблематика и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Основните научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд са:

1. Обогатени са теоретичните знания като са прецизираны понятия като: публични разходи, данъци и данъчен контрол въз основа на извършен системен литературен обзор, структуриран в границите на разгледаните в дисертацията проблеми.
2. Допълнена е теоретико-методологичната рамка за анализ и изследване на публичния избор, данъчната политика и данъчните системи.
3. Разработен е концептуален модел на връзка между данъчния контрол, данъчната система и данъчната политика на държавата.
4. Реализирани са емпирични изследвания, чрез приложена техниката за анализ на текстове засягащи данъците и данъчното облагане в страни от ОИСР и България даващи възможност за получаване на информативни свидетелства за състоянието на изследваната проблематика и са изведени изводи за

усъвършенстване на управлението на ефективността на данъчния контрол и данъчната политика на институциите.

Считам, че *посочените приноси от докторанта отговарят на изискванията на действащата нормативна уредба* за получаване на образователна и научна степен „доктор“ в Република България.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са пет публикации, свързани с дисертационния труд: една студия и четири доклада. Всички публикации са самостоятелни, с добре аргументирана авторова позиция и отразяват постиженията на дисертационния труд.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът коректно и точно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд. Отговаря на изискванията и показва уменията на докторанта да синтезира и обобщава.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Позволявам си да препоръчам на докторанта да продължи своите научни изследвания в областта на анализа на текстови данни и чрез приложението му да открива механизмите за стимулиране развитието на международните икономически отношения, в които участва България.

Въпрос към докторанта:

Представете в синтезиран вид виждането си за използването на анализа на текстови данни като стратегически инструмент за управление в областта на данъчната политика и данъчния контрол.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд „**Ефективност на данъчния контрол в България, в сравнение с държавите от ОИСР**“ с автор **Христоско Иванов Богданов** отговаря на изискванията за присъждане на ОНС „доктор“ съгласно ЗРАСРБ, Правилника към него и Правилника на ИУ – Варна.

Констатираните убедителни и ясно диференцирани научни постижения в дисертационния труд ми дават основание да заявя **категорична положителна оценка** и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят решение “**ЗА**” присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност – Световно стопанство и МИО на **Христоско Иванов Богданов**.

03.04.2018 г.

гр. Свищов

Член на научно жури: ...

/доц. д-р Здравко Любенов/

СТАНОВИЩЕ

вх. № РД 20 - 253 / 16. 04. 2018 г.

от доц. д-р **Веселина Василева Димитрова**

катедра „Международни икономически отношения”- Икономически университет-Варна

върху дисертационен труд на **Христоско Иванов Богданов**

на тема:

„Ефективност на данъчния контрол в България, в сравнение с държавите от ОИСР”

за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения”

на основание Заповед № РД-06-618/07.03.2018 г. на Ректора на Икономически университет-Варна за откриване на процедура по публична защита и утвърждаване на научно жури съгласно чл. 4 от ЗРАСРБ чл. 36, ал. 3 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна и решение на Факултетния съвет на факултет “Управление” от 28.02.2018 г.

Асистент Христоско Иванов Богданов е зачислен в докторантura на самостоятелна подготовка в област на висшето образование 3. Социални, стопански, правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма “Световно стопанство и международни икономически отношения” към катедра “Международни икономически отношения”, считано от 25.04.2017г. на основание гл. 18, ал. 1 и 2 от Правилата за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна и решение на Факултетен съвет на факултет “Управление” (протокол № 20/ 25.04.2017 г.) със Заповед на Ректора на ИУ-Варна № РД 17-1185/ 03.05.2017 г.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Изложението на дисертационния труд е представено в обем от 204 стандартни страници, структурирани във въведение- 5 страници, изложение в три глави- общо 194 страници, заключение- 5 страници. Библиографската справка включва 119 използвани научни статии, доклади и монографии и специализирани интернет източници на кирилица и латиница.

Основни моменти от дисертацията са оформени в Таблици-15 бр. и Фигури- 55 бр.

В структурно отношение дисертацията се откроява с добра логическа последователност, целенасоченост и относителна балансираност между отделните глави на дисертацията. Дисертационният труд има формулирани цел и хипотеза. Обектът и предметът на изследване отразяват изследователската теза и научните търсения на докторанта да подчини изследването на данъчните системи на страните от ОИСР и България на нов анализ, а именно анализ на текстови данни (ТМ) за понятията “данъци” и “данъчно облагане” с цел предлагане на механизми за подобряване на ефективността на данъчните администрации. Авторът е обособил ограничителна рамка на изследването.

Преценката ми за общото представяне на дисертационния труд е, че структурата и съдържанието му съответстват на нормативните изисквания по чл. 27 ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита по реда на ЗРАС в РБългария от катедра „Международни икономически отношения“ при ИУ-Варна. Представената дисертация е самостоятелно дело на Христоско Иванов Богданов, за което свидетелства приложената Декларация за оригиналност в автореферата на докторанта.

II. Структура и съдържание на дисертационния труд

В първа глава на дисертационния труд са изложени характеристиките на основните понятия за оценка на ефективността на данъчния контрол. В тази глава авторът умело илюстрира взаимовръзката данъци- данъчна политика- данъчен контрол и показателите за постигане на неговата ефективност. В допълнение, авторът не се ограничава единствено до счетоводния смисъл на понятието за ефективност, но търси и неговия по-широк икономически смисъл.

В глава втора на дисертационния труд са изложени въпроси, свързани с теорията за публичния избор, базирани на различни научни публикации на утвърдени български и чуждестранни автори и на тази основа изработените данъчни политики на България и страните-членки на ОИСР, проявени чрез техните данъчни системи. Цялостта на данъчните системи е надлежно илюстрирана чрез таблици за данъците по страни като са изведени авторови коментари и е направен дълбочинен анализ за почти десетгодишен период от време. Становището ми е, че авторът добре познава теоретичните основи на изследвания проблем, демонстрира способност за критичен анализ на българските и чуждестранни автори и извежда самостоятелни изводи и обобщения.

В трета глава на дисертационния труд са изложени въпроси, свързани с използването на анализа на текстови данни (text mining, ТМ) относно две категории от думи: “данъци” и “данъчно облагане” в страните от ОИСР и България, които дефакто са елементи за

нормалното функциониране на данъчния контрол. Илюстрирането на възприятията сред данъкоплатците за двете посочени понятия чрез статистически R- пакети (по-голямата част от които с висока статистическа значимост, 0.7- 0.8), е изключително ценно за анализа в дисертационния труд. Текстът е илюстриран и е представен графично максимално адекватно. Статистическият инструментариум в текста е използван коректно.

Мнението ми е, че авторът умело представя своите наблюдения за разликите и приликите в конотациите на анализираните термини и прави предложение чрез оригинален модел за подобряване на ефективността на данъчните администрации, използвайки инструментариума на ТМ. Стига се до извода, че анализът на текстови данни е полезен и адекватен инструмент, който може да се използва и доразвива в системата на данъчната практика и контрол.

Авторефератът към дисертацията в обем от 44 страници като структура и съдържание отразява вярно дисертационния труд на докторанта. Използваният език от автора е добър и разбираем. Изложението като цяло е удовлетворяващо и притежава достатъчна научна добросъвестност.

Ш.Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Намирам, че приносите в дисертационния труд са свързани с темата на дисертацията. Приемам и четирите приноса, формулирани от автора, но за най-ценни определям приноси три и четири, а именно че авторът прилага техниката за анализ на текстове (ТМ) за изследване на използваната терминология и отчита влиянието на определени фактори по отношение работата на приходната администрация, с цел повишаване ефективността на данъчния контрол и данъчната политика на институциите.

Авторът е апробирал части от своето изследване през годините като публикациите по дисертацията са отпечатани и са коректно посочени в автореферата. По темата на дисертацията са публикувани една студия и четири доклада, един от които в чужбина.

Проценката ми за общото представяне на дисертационния труд е, че структурата и съдържанието му съответстват на стандарти за дисертабилност, постигнато е нужното ниво на образователна и научна подготовка от докторанта.

IV. Критични бележки и препоръки

В бъдеще препоръчвам на автора по-силна публикационна активност в базите Scopus и Web of Science.

V. Въпроси по дисертацията

Нямам допълнителни въпроси към докторанта.

VI. Обобщена оценка на дисертацията и заключение

Гореизложеното ми позволява да направя извода, че разработката се отличава с характеристиките на цялостно и завършено самостоятелно научно изследване, което предлага научноприложно решение на реален практически проблем с обществена значимост и доказва декларираното оригинално авторово участие. Дисертацията „**Ефективност на данъчния контрол в България, в сравнение с държавите от ОИСР**“ отговаря на всички условия за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

Въз основа на това давам **положителна оценка** на представения дисертационен труд и предлагам на Уважаемото научно жури да присъди на докторант **Христоско Иванов Богданов** образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

Дата: 16.04.2018г.

Изготвил становището:

(доц. д-р **Веселина\Димитрова**)

До членовете на Научно жури
катедра „Международни икономически отношения”
факултет „Управление”
Икономически университет - Варна

СТАНОВИЩЕ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Изготвил становището: доц. д-р Илиян Генов Матеев, катедра „Икономическа теория и международни икономически отношения”, Стопански факултет, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”, научна специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни икономически отношения”

Основание за написване на становището: Заповед РД № 06-618/ 07.03.2018 г. на Ректора на Икономически университет - Варна за назначаване на научно жури, за откриване на процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор”

Автор на дисертационния труд: докторант Христоско Иванов Богданов, докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения”

Тема на дисертационния труд: Ефективност на данъчния контрол в България, в сравнение с държавите от ОИСР

2. ДАННИ ЗА ДИСЕРТАНТА

Христоско Иванов Богданов е завършил ОКС „Бакалавър” (1992-1996 г.) и ОКС „Магистър” (1996-1997 г.) в Икономически университет - Варна.

От 1997 г. работи като асистент в Икономически университет - Варна.

3. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

За защитата авторът е представил:

- дисертация в обем от 204 стандартни страници, съдържащи: въведение, изложение в три глави (194 стр.), заключение (5 стр.), списък на използваната литература - общо 119 источника. В подкрепа на изложеното са включени 15 таблици и 55 фигури.

С тези свои количествени характеристики дисертационният труд отговаря на чл.27, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

- **автореферат**, подготвен добросъвестно, в достатъчен обем (44 страници), който достоверно представя структурата и съдържанието на дисертационния труд. На стр.44 е представена декларация за оригиналност, в която дисертантът декларира, че разработената от него дисертация е изцяло авторски труд, при чието разработване не са ползвани в нарушение на авторските им права чужди публикации и разработки.

Разработваният в дисертацията научен проблем е особен актуален във връзка със стремежа на страната ни да стане пълноправен член на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

Обектът и предметът на изследване в дисертационния труд са ясно посочени. Целите и задачите са добре формулирани. Точно са формулирани изследователската теза и актуалността на изследването, като са посочени и някои ограничителни условия при осъществяването му.

Използваните в разработката език и стил показват, че дисертантът притежава добри изследователски умения и професионална квалификация. Дисертационният труд се характеризира с точен, последователен и разбираем научен стил, а обемът на научното изследване е добре балансиран.

Използваният инструментариум се основава както на класическите, така и на съвременните научни методи: системно-диференциращ и системно интегриращ научен подход, сравнителен анализ, анализ на текстови данни, наблюдение и др.

4. ПРЕЦЕНКА НА СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Структурата и съдържанието на дисертационния труд съответстват на изискванията по чл.34, ал.2 и ал.3 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет - Варна.

В Глава първа: „Характеристика на основните понятия за оценка на ефективността на данъчната политика и данъчния контрол”, дисертантът излага характеристиките на основните понятия за оценка на данъчната система и данъчния контрол.

В началото на главата се прави предложение за модел на взаимовръзка между данъчната система, данъчния контрол и данъчната политика на държавата, който да бъде изследван. Оценката на модела се търси чрез прилагането на анализа на текстови данни (ТМ). Отделните нива на този модел се разглеждат последователно в изложението на дисертационния труд.

Във втория параграф са разгледани публичните разходи и данъците като инструмент за формиране на публичните разходи. В тази връзка е направен анализ на данните за формиране на приходите в държавния бюджет в България и страните от ОИСР за периода 2008-2016 г. Установени са приходите от данъци като дял в бюджетите на държавите от ОИСР и България за периода 2008-2016 г. В дисертацията, данъците са разгледани като основния инструмент за формиране на публичните разходи. По-нататък е обърнато нужното внимание на ДДС, който е прилагат от всички

стани-членки на ОИСР и България. Въз основа на изложението в този параграф е обобщена и структурата на данъчната система на България.

В третия параграф е изследвано значението на данъчния контрол и ефективността му. Данъчният контрол е разгледан от различни гледни точки - като вид финансов контрол и като подсистема на данъчната система. В края на изложението на параграфа е посочено, че ефективността на данъчния контрол, следва да се обвърже с особеностите на ценностите и предпочтанията на членовете на обществото, от което следва, че обществените нагласи следва да се анализират и проучват. В края на параграфа дисертантът прави разграничение относно ефективността в частните и публичните организации, като изследва причините за това.

В Глава втора: „Публичният избор и държавната политика” са разгледани въпроси, свързани с теорията на публичния избор, като на тази основа изработените данъчни политики на България и страните-членки на ОИСР, проявени чрез техните данъчни системи.

В първия параграф дисертантът представя теорията на публичния избор, даваща отговор на въпроса какво влияние оказва данъчната политика на държавата върху формирането избора на гласоподавателите, както и обратното.

Във втория параграф са разгледани основните дейности, които реализира данъчната политика и са посочени нейните основни функции: икономическа, фискална, социална, международна и екологична. Дисертантът е обрнал внимание, че за реализацијата от държавата на конкретна данъчна политика е особено важно как тя ще бъде планирана, чрез вече възприетата данъчна система. Като най-важен проблем при организирането на данъчната система на държавата е посочен този за определянето на структурата и видовете данъци, които се прилагат. Обяснено е също така, че съвременните данъчни системи представляват комбинация от преки и косвени данъци.

В третия параграф дисертантът прави анализ на значението на преките и косвени данъци за данъчните системи на страните-членки на ОИСР и България, като са показани приликите и различията, от една страна между отделните страни-членки на ОИСР, а от друга - приликите и различията между тях и България. За целите на анализа са разгледани облагането на доходите на физическите лица, корпоративното подоходно облагане и облагането на стоките и услугите в страните-членки на ОИСР и България.

В Глава трета: „Анализ на текстови данни относно данъците и данъчното облагане в страните от ОИСР и България”, дисертантът е анализирал въпроси, възникващи при използването на анализа на текстови данни ТМ, относно данъците и данъчното облагане в страните-членки на ОИСР и България.

В първия параграф дисертантът излага методологията на изследването. Обяснено е, че анализът на текстови данни представлява сравнително нов инструмент, който все по-бързо и по-широко навлиза в научноизследователската дейност през последните години.

Във втория параграф са обобщени резултатите по различни страни-членки на ОИСР и България. Посочено е, че когато данъчните нормативни актове въпълъщават солидна и ясна данъчна политика, всички имат полза и обратното - когато данъчната политика е сложна, неясна, противоречива или непредсказуема, всеки губи. Направен е изводът, че там където доверието в данъчните администрации е на ниско равнище, за да

бъде ефективна данъчната политика, тя се основава предимно на ревизии, глоби и др. И обратното - там където данъчната система се възприема като справедлива, съществува атмосфера на доверие и висок данъчен морал, които подпомагат спазването на данъчната политика и повишават нейната ефективност.

В третия параграф са представени някои наблюдения, въз основа на получените резултати, след приложението на анализа на текстови данни ТМ. Особен интерес представлява авторският модел за ефективност на данъчния контрол, неговите участници, взаимовръзки и мястото на анализа на текстови данни (ТМ), продукт на наблюденията и получените резултати от изследванията за европейските страни-членки на ОИСР и България. Посочено е, че оперативният модел за ефективност е призван да постигне добавена стойност чрез три основни механизма: данъкоплатците, елементите на данъчната система и използването на нов инструментариум.

В заключението на дисертацията си дисертантът е направил обобщения, свързани с изпълнението на целта и поставените задачи, които споделям.

Изследването отразява актуалните световни промени при данъците, като е обърнато особено внимание върху взаимовръзката между данъчните равнища и социалните разходи от една страна и публичните разходи от друга.

5. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ И ОЦЕНИВАНЕ НА НАУЧНИТЕ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИТЕ ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Може да се твърди, че дисертационният труд обогатява теоретичните и практическите изследвания в областта на ефективността на данъчния контрол.

В дисертацията е отделено важно място на анализа на текстови данни (ТМ), като с помощта на емпирично изследване за категориите „данъци“ и „данъчно облагане“ са дадени някои предварителни отговори на данъчните администрации, така че да бъдат очертани контурите свързани с публичния избор на данъкоплатците.

Направените в дисертацията изследвания показват, че ТМ идентифицира някои аномалии и/или взаимовръзки, чрез които данъчните администрации могат да си поставят нови цели спрямо данъчната политика и спрямо данъкоплатците, работейки в посока за намаляване на разходите както за обслужване на гражданите, така и на самите работещи в данъчните институции.

6. ПУБЛИКАЦИИ И УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ФОРУМИ

За защитата авторът е представил 1 студия и 4 доклада, съответстващи на изискванията по чл.35, ал.1, т.4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет - Варна.

7. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Дисертационният труд удовлетворява моите очаквания и нямам критични бележки.

8. ВЪПРОСИ КЪМ ДИСЕРТАНТА

Може ли да се очаква, че след присъединяването през 2017 г. на България към „Многостранната конвенция за предотвратяване свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби“ и „Общата система за пренос на данни“, ефективността на данъчния контрол в България ще се увеличи значително?

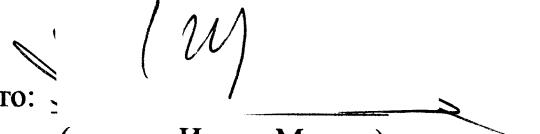
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд на тема: „**ЕФЕКТИВНОСТ НА ДАНЪЧНИЯ КОНТРОЛ В БЪЛГАРИЯ, В СРАВНЕНИЕ С ДЪРЖАВИТЕ ОТ ОИСР**“ представлява задълбочено изследване на актуален проблем, съдържа оригинални авторски тези, анализи и обобщения. Той напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАС, както и на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет - Варна.

Дисертацията е доказателство за високата теоретична подготовка и възможностите на дисертанта самостоятелно да извършва научни изследвания.

НА ТОВА ОСНОВАНИЕ ДАВАМ ИЗЦЯЛО ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА И ПРЕДЛАГАМ НА УВАЖАЕМИТЕ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ ДА ПРИСЪДЯТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ НА ХРИСТОСКО ИВАНОВ БОГДАНОВ, ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „СВЕТОВНО СТОПАНСТВО И МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“.

11.04.2018 г.
гр. Велико Търново

Изготвил становището:
(доц.д-р Илиян Матеев)